

آمار و روش تحقیق

► جلسه: ۳۰ فروردین ۱۳۹۹

► دانشجویان: آموزش ابتدایی ورودی ۱۳۹۶

روش های جمع آوری داده ها

(۱) روش مشاهده

(۲) روش پرسشی نامه

(۳) روش مصاحبه

(۴) روش تاریخی

روش مشاهده

- ▶ هر عملی با مشاهده شروع می شود.
- ▶ هدف از مشاهده ثبت و ضبط دقیق و کامل وقایع در حین وقوع آنهاست.
- ▶ در مشاهده دقیق روابط علی و معلولی پدیده کشف می شود.

▶ هدف از مشاهده:

- ▶ توصیف
- ▶ پیدا کردن روابط علی و معلولی

عوامل موثر بر مشاهده

۱. تعصبات و تمایلات مشاهده گر
۲. ویژگی های فرد مشاهده گر
۳. عوامل محیطی که مشاهده گر را متاثر می سازد.
۴. دانش و آگاهی مشاهده گر از موضوع مورد مشاهده.

نکات لازم در روش مشاهده

۱. ثبت هرچه بیشتر و جامع تر از مطالب و مشاهدات
۲. رفع نقاط ضعف در گزارش های مشاهده
۳. استفاده از روش های جدید جمع آوری اطلاعات مانند فیلم و....
۴. تفکیک تفسیرها و قضاوت های محقق از واقعیت های مورد مشاهده
۵. در اختیار گزاردن نتایج ثبت شده در اختیار شخصی که دخالت در تحقیق نداشته است تا نقایص کار مشخص شود.

روش پرسش نامه

► محقق از طریق طرح تعدادی سوال، اطلاعات لازم را از گروه پاسخ گو دریافت می نماید.

► این روش از متداول ترین طرق جمع آوری اطلاعات است.

► تهیه پرسش نامه کاری است حساس که کیفیت تنظیم آن اثر مهمی بر نتیجه تحقیق دارد.

شرایط تنظیم پرسشنامه

- (۱) مقدمه دلپذیر و اجمالی از علل و هدف تنظیم پرسشنامه و راهنمایی های لازم جهت پاسخگویی به سوالات با ذکر مثال
- (۲) خود داری از بکاربردن لغات و اصطلاحات نامانوس و در صورت ضرورت باید تعاریف واضح عملیاتی توضیح داده شود.
- (۳) درج سوالات ساده در ابتدا و انتهای پرسشنامه جهت جلوگیری از خستگی پاسخگو
- (۴) سوالات اولیه جالب بوده و انگیزه همکاری پاسخگو را ایجاد نماید.
- (۵) پرسش نامه حتی امکان محدود و کوتاه باشد.
- (۶) از طرح سؤالاتی که تکدر خاطر پاسخگو را به همراه داشته باشد پرهیزید. (احساسات پاسخگو را برانگیزاند)

شرایط تنظیم پرسشنامه

۷. از طرح سوالاتی که نیاز به محاسبه یا تحقیق و تفکر زیاد داشته باشد خودداری نمایید.
۸. سوالات جنبه انحرافی نداشته باشند.
۹. زمان برای پاسخگو به دقت برآورد شود.
۱۰. سوالات باید بدون ابهام و دارای پاسخ مشخص و قطعی باشند.
۱۱. در پرسش نامه میتوان بجای طرح سوالات مستقیم در مواردی از سوالات غیر مستقیم استفاده شود.
۲۱. پرسش نامه باید حسن ختام داشته باشد و در خاتمه از زحمات پاسخ گو تشکر نماید.

روش مصاحبه

▶ مزیت:

▶ جامعترین طریقه کسب اطلاعات

▶ مشکلات:

▶ مخارج سنگین

▶ مدت طولانی تر

▶ در این روش بر خلاف روش پرسشنامه با تماس مستقیم با افراد اطلاعات مورد نیاز به دست می آیند.

نکات مهم در رعایت روش مصاحبه

▶ هماهنگی از لحاظ مدت زمان و موضوع مصاحبه با مصاحبه شونده

▶ زبان تکلم مشترک مصاحبه گر و مصاحبه شونده

▶ آگاهی دادن مصاحبه شونده از هدف مصاحبه تا بدین وسیله سیر و جهت مصاحبه قابل هدایت گردد.

▶ آگاهی مصاحبه گر از روش ارزشگذاری یا طبقه بندی پاسخ ها تا او را قادر سازد روش یکسانی برای همه آزمودنی ها اعمال کند.

نکات مهم در رعایت روش مصاحبه

- ▶ پرهیز از اعمال نظر و تمایلات مصاحبه گر به مصاحبه شونده و خودداری از بحث و جدل و مخالفت با مصاحبه شونده
- ▶ در صورت استفاده از وسایل ثبت و ضبط باید از مصاحبه شونده اجازه گرفته شود.
- ▶ حسن ختام دلپذیر برای مصاحبه تا همکاری های آتی در آینده امکان پذیر گردد.

روش تاریخی

► تعریف:

► تاریخ یعنی تعریف و توصیف وقایع گذشته و تجزیه و تحلیل انتقادی این وقایع به نحوی که حقایق گذشته را روشن و مشخص سازد. به این ترتیب تاریخ مطالعه تمام وقایع مربوط به انسان های گذشته را در بر می گیرد.

► این مجموعه باید به صورت جریانی در حوادث تعریف و تبیین گردد زیرا تعریف و توصیف وقایع گذشته اگر به صورت جداگانه انجام گیرد بیوگرافی خواهد بود و نه تاریخ.

اهداف مطالعه تاریخی

- ▶ مطالعه در تاریخ و تطور ملل گذشته: یعنی مطالعه چگونگی وقایع گذشته به منظور آشنایی با روال زندگی انسانها
- ▶ مطالعه تطبیقی و مقایسه ای وقایع تاریخی: یعنی از طریق مقایسه تاریخی پی به یکسانی امور و وقایع تاریخی ببریم.
- ▶ مطالعه در علیت وقایع گذشته: یعنی کشف علل و دلایل حوادث و وقایع تاریخی

منابع تاریخی

۱. منابع نوشته: کتاب، روزنامه، مجله.....
۲. منابع شفاهی: منابعی که سینه به سینه نقل شده است مثل افسانه و..
۳. منابع هنری: نقاشی های تاریخی یا مجسمه ها
۴. وسایل مساوی: سفالها، سکه ها ظروف و آلات و ابزار
۵. منابع سمعی و بصری: فیلم و نوار های صوتی
۶. منابع ساختمانی: مقبره ها و ابنیه تاریخی

از توجه شما سپاسگزارم